

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 1 7 2 5 0 1 2 1

JESENSKI IZPITNI ROK

GEOGRAFIJA

≡≡≡ Izpitna pola 1 ≡≡≡

Obča geografija – Regionalna geografija sveta in Evrope

Sreda, 30. avgust 2017 / 90 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 25 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 50. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.
Odgovarjajte v obliki povedi in ne le z besedo ali besedno zvezo. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

*Ta pola ima 16 strani (1–16), od tega 4 prazne.
Barvna priloga ima 2 strani (17–18).*

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 1 7 2 5 0 1 2 1 0 3

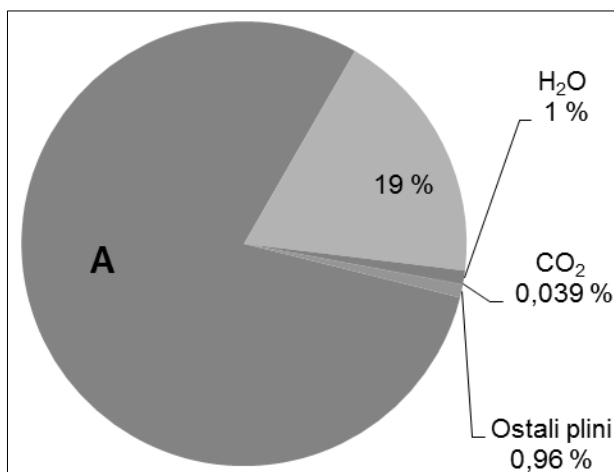
Prazna stran

OBRNITE LIST.

Obča

1. Slika 1 prikazuje sestavo atmosfere. Imenujte plin, katerega ustrezeni delež v atmosferi prikazuje izsek kroga, označen s črko A.

Slika 1

(Prirejeno po: <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcTtpDFORFhQsuzqt-mbNJwwGMYbWBBN6twXOI18FxfjR4E2sqkP1>. Pridobljeno: 7. 1. 2016.)

(1 točka)

2. Med naštetimi pojmi obkrožite podnebni dejavnik in opišite njegov vpliv na podnebje.

temperatura zraka

odklonska ali Coriolisova sila

zračni tlak

vetrovi

Opis: _____

(2 točki)

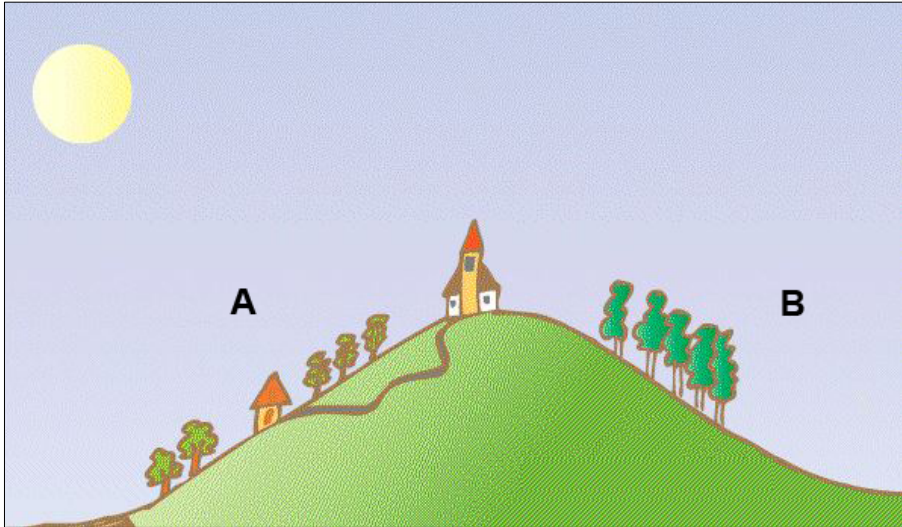
3. Obkrožite črki pred pravilnima trditvama.

- A Ker se kopno hitreje segreva in ohlaja od oceanov, se v smeri proti notranjosti celin zmanjšujejo letne temperaturne amplitude.
- B Zaradi temperaturnih razlik med posameznimi območji na Zemlji nastajajo vetrovi.
- C V poletnih mesecih se zaradi visokih temperatur nad celinami v zmerno toplem pasu zrak dviga. Posledica je močno in dolgotrajno deževje.
- D Ozračje se večinoma segreva posredno z absorpiranjem dolgovalovnega sevanja Zemljinega površja.

(2 točki)

4. Na sliki 2 sta s črkama A in B označeni osojno in prisojno pobočje. Izpišite črko osojnega pobočja in pojasnite, zakaj so pobočni vetrovi podnevi močnejši na prisojnih kakor na osojnih pobočjih.

Slika 2

(Prirejeno po: https://eucbeniki.sio.si/test/nit5/1334/06_1_3_c1.gif. Pridobljeno: 7. 1. 2016.)

Črka: _____

Pojasnitev: _____

(3 točke)

5. Primerjajte vzhodne in zahodne obale celin v tropskem pasu ter pojasnite vzrok za praviloma večjo količino padavin na vzhodnih obalah.

(2 točki)

Svet 1

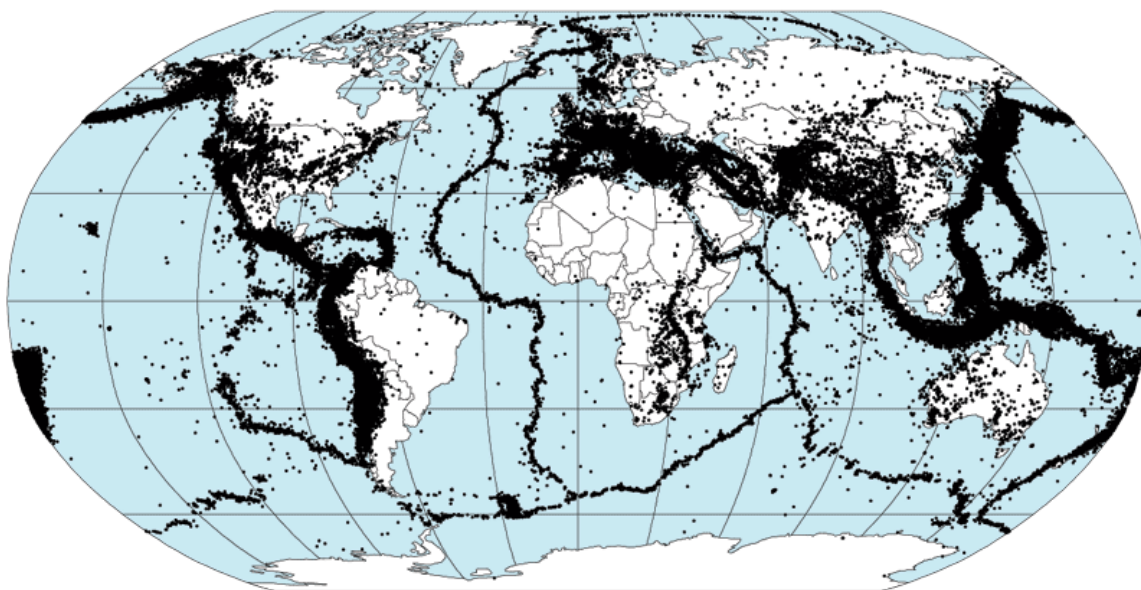
6. Imenujte nižavje, ki je na sliki 8 na barvni prilogi označeno s črko A, in kotlino, označeno s črko B.

Nižavje (A): _____

Kotlina (B): _____

(2 točki)

7. Imenujte naravno nesrečo, katere pojavljanje je prikazano na sliki 3 tako, da je s piko označeno vsako območje, ki je to naravno nesrečo doživelo v zadnjih petdesetih letih. Opišite vzrok za pogostost prikazane naravne nesreče v Srednji Ameriki.

Slika 3

(Prirejeno po: <https://en.wikipedia.org/wiki/png>. Pridobljeno: 16. 1. 2016.)

Naravna nesreča: _____

Opis: _____

_____ (2 točki)

8. Med naštetimi azijskimi območji obkrožite tisto, ki ni bilo nagubano v alpidski orogenezi, in napišite geološko dobo, v kateri je bila alpidaska orogeneza najintenzivnejša.

OBMOČJE: Himalaja Dekanska planota Indonezijsko otočje

Geološka doba: _____

(2 točki)

Evropa 1

16. Med naštetimi rekami obkrožite dve, ki se izlivata v Sredozemsko morje.

Loara Sena Rona Visla Laba Ebro

(2 točki)

17. Besedilo opisuje vodne značilnosti Panonske kotline. Imenujte opisano jezero. Od dveh podčrtanih besed je ena v besedilu uporabljena napačno. Zamenjajte jo z ustrezno besedo tako, da bo besedilo pravilno.

... Je največje madžarsko jezero, katerega največja globina dosega 11 m. Po nastanku je to reliktno jezero. V Panonski kotlini, kjer leži to jezero, so velike zaloge skalne vode.

Jezero: _____

Ustrezna beseda: _____

(2 točki)

18. Imenujte tip obale, ki je prikazan na sliki 6. Pojasnite vzrok za gradnjo pristanišč na prikazanem tipu obale.

Slika 6

(Vir: Senegačnik, J., in Drobňak, B., 2002: Obča geografija za 1. letnik gimnazij, str. 64. Modrijan. Ljubljana)

Tip obale: _____

Pojasnitev: _____

(2 točki)

19. Na Nizozemskem so v preteklosti prebivalstvo ogrožali reke in morje. Imenujte projekt, ki ga prikazuje slika 9 na barvni prilogi, s katerim so deloma rešili ta problem. Obkrožite pravilno trditev o tem projektu.

- A Na Renu in drugih rekah na Nizozemskem so zgradili jezove in zapornice.
- B Amsterdam je zaradi tega projekta postal največje evropsko pristanišče.
- C S tem projektom so Rotterdam povezali s Črnim morjem in tako uredili najdaljšo evropsko rečno plovno pot.

Projekt: _____

(2 točki)

20. Pojasnite en naravni in en družbeni vzrok za prevladujoči pH jezer na Skandinavskem polotoku.

Naravni vzrok: _____

Družbeni vzrok: _____

(2 točki)

M 1 7 2 5 0 1 2 1 1 3

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

24. Slika 10 na barvni prilogi prikazuje schengensko območje v Evropi v letu 2015. Opišite pomen schengenske meje za države članice in vlogo Slovenije glede na lego znotraj tega območja.

Pomen schengenske meje: _____

Vloga Slovenije: _____

(2 točki)

25. S primerom pojasnite ukrepanje naše države pri obvladovanju obsežnega migrantskega toka v drugi polovici leta 2015.

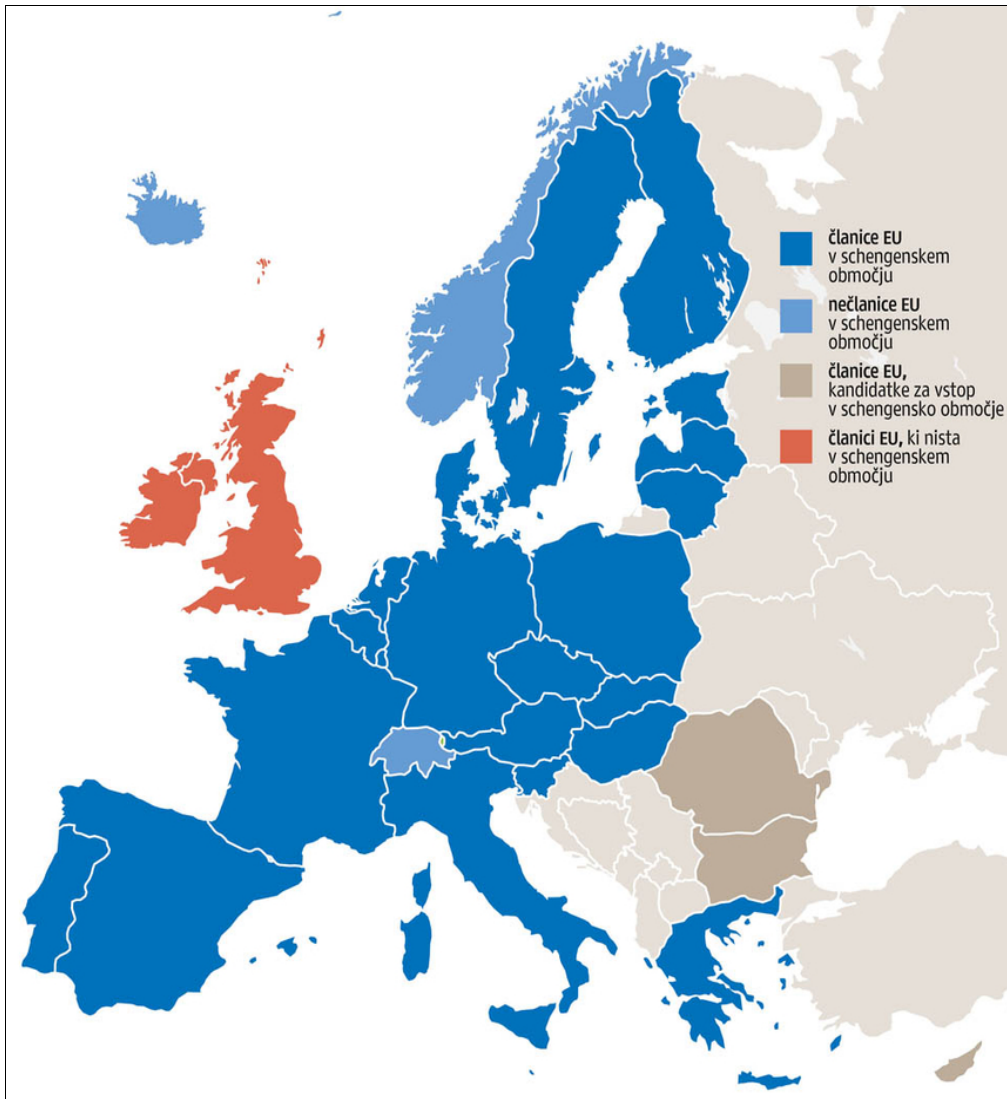
(2 točki)

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 1 7 2 5 0 1 2 1 1 5

Prazna stran

Slika 10: Schengensko območje v Evropi leta 2015

(Vir: http://www.delo.si/assets/media/picture/20120122/Ozadja_schengen.jpg?rev=1. Pridobljeno: 29. 12. 2015.)